

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 විශ්වාසනීය කළ මතය

සීමාසහිත ලංකා ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථාවේ (“සමාගමේ”) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 150(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කළ යුතු 2018 සිට 2022 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් 2022 අප්‍රේල් 29 දින 9/17 කාණ්ඩය යටතේ 2017 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව වාර්තාවක් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලද අතර ඊට වැඩිමනත් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව නිකුත් කරනු ලැබේ.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය විශ්වාසනීය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය විශ්වාසනීය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදය දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය විශ්වාසනීය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතිය යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් (SLFRS for SMEs) සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ ඟුරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම.

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රමිතියේ ඡේද අංක 10.23 ප්‍රකාරව පෙර කාල පරිච්ඡේද වැරදි හෙළිදරව් කිරීම් යටතේ ඒවායේ ස්වභාවය, බලපෑමක් ඇතිවන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ සෑම පේලි අයිතමයක් සඳහාම නිවැරදි කිරීමේ වටිනාකම ආදී වශයෙන් හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතු වුවත් එසේ හෙළිදරව් කිරීම් සිදු නොකොට පෙර වර්ෂ ගැලපීම් ලෙස රු. මිලියන 68.10 ක් රඳවා ගත් ලාභයට ගැලපීම් කර තිබුණි.	එකඟ වේ. වර්තමානයේදී එය පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය නිසි මාර්ගෝපදේශයන් පිහිටුවමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ප්‍රමිතියේ ඡේද අංක 18.24 ප්‍රකාරව සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රමක්ෂය කරන ලද රු.මිලියන 1.02 ක වටිනාකමකින් යුත් පරිගණක මෘදුකාංග පද්ධතියෙහි ක්‍රමක්ෂය කිරීමේ ක්‍රමය සහ ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය සමාලෝචනය කර එය වෙනස්වන්නේ නම් ඡේද අංක 10.15 සිට 10.18 ප්‍රකාරව ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවද එසේ කිරීමෙන් තොරව අඛණ්ඩව භාවිතා කර තිබුණි.	එකඟ වේ. මෙය ඉදිරියේදී තක්සේරු කර අවශ්‍ය ගැලපීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ සිදුකිරීමට කටයුතු කිරීමට සලස්වනු ලබයි.	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

- (ඇ) ප්‍රමිතියේ ඡේද අංක 17.19 ප්‍රකාරව සම්පූර්ණයෙන් එකඟ වේ. මෙය ඉදිරියේදී තක්සේරු ගිණුම්කරණ ක්ෂය කලද තවමත් භාවිතා කරන රු. මිලියන 42.72 සිදු කර අවශ්‍ය ගැලපීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව ක පිරිවැය වූ මෝටර් වාහන සහ ලී බඩු වල ඵලදායී තුළ සිදුකිරීමට කටයුතු කෙරේ. කටයුතු කල යුතුය. ජීව කාලය සංශෝධනය කිරීමකින් තොරව අඛණ්ඩව භාවිතා කර තිබුණි.
- (ඈ) ප්‍රමිතියේ ඡේද අංක 28.43 ප්‍රකාරව අස්ථිත්වයක් එහි එකඟ වේ. මෙය ඉදිරියේදී නිසි පරිදි ගිණුම්කරණ සේවකයින්ට සපයනු ලබන එක් එක් බාණ්ඩය යටතේ පිළියල කර විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව වූ සේවය අවසන් කිරීමේ ප්‍රතිලාභ සම්බන්ධයෙන් කිරීමට කටයුතු කෙරේ. කටයුතු කල යුතුය. ප්‍රතිලාභයේ ස්වභාවය, එහි බැඳීමේ වටිනාකම ආදී හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතු වුවත් එසේ සිදු කොට නොතිබුණි.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගම සතු හෙක්ටයාර 07 ක් පමණ වූ ඉඩම් කොටස් 21 ක් තක්සේරුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුලදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ වන විට ඉඩම් කොටස් 06 ක් තක්සේරු කර ඇතත් තක්සේරු ගාස්තු ගෙවීමේ අපහසුතා මත තක්සේරු වාර්තා ලබා නොගැනීම හේතුවෙන් මෙතෙක් ගිණුම් වලට ගැලපීමට නොහැකි වී ඇත.	ඉඩම් කොටස් තක්සේරු කර ගිණුම්වලට ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.
(ආ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වත්කම් හා ජංගම වගකීම් යටතේ පිළිවෙලින් බැංකු ගිණුම් 05ක හර ශේෂය රු. මිලියන 218.77 ක් හා බැංකු ගිණුම් 06ක අයිරා ශේෂය රු.මිලියන 33.46 ක් ලෙසද දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද බැංකු සනාථන පරීක්ෂා කිරීමේදී බැංකු ගිණුම් 06 කට අදාලව හර ශේෂය රු.මිලියන 229.7 ක්ද බැංකු ගිණුම් 03 කට අදාලව අයිරා ශේෂය රු. මිලියන 24.35 ක්ද වි තිබුණි. බැංකු ගිණුම් 02 ක් අක්‍රීය තත්ත්වයේ පැවතුණි.ඒ අනුව බැංකු ගිණුම් 06 කට අදාලව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ මුදල් ශේෂය හා බැංකු සනාථන අතර රු.මිලියන 11.00 ක වෙනසක්ද බැංකු ගිණුම් 03 කට අදාල අයිරා ශේෂයේ රු.මිලියන 9.11 ක වෙනසක්ද නිරීක්ෂණය විය.	එකඟ වේ.මේ පිළිබඳව කරුණු සොයා බලා නිවැරදි කර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.	බැංකු ශේෂයන් බැංකු සනාථන සමග එකඟ විය යුතුය.

(ඇ) 2013 වර්ෂයේදී සංස්ථාවට අයත් රත්නපුර සහ ගාල්ල පිහිටි ඉඩම් කැබලි දෙකක් සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවට උකස්කර මාස 08 කින් ගෙවා නිම කිරීමේ පදනම මත රු. මිලියන 75.00 ක ණය මුදලක් ලබාගෙන තිබුණි. 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණය මුදල සඳහා හිඟ පොලිය වූ රු. මිලියන 35.76 ක් ගෙවා නොතිබුණු අතර උකස් කරන ලද මෙම ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	මේ පිළිබඳව කළමනාකාරිත්වය විසින් කරුණු විමසා නීති අංශය මගින් එම කටයුතු පිළිබඳ සොයා බලන අතර, එම තොරතුරු මත ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.	සමාගම සතු ඉඩම් උකස් කර ලබා ගත් ණය ආපසු ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් කාලීනව කටයුතු සිදු කිරීමට කළමනාකරණය වගබලා ගත යුතුය.
(ඈ) බැංකු සනාථන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මහජන බැංකුවෙන් හා ලංකා බැංකුවෙන් ලබාගත් ණය මුදල රු.මිලියන 510.00 ක් වුවද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දිගුකාලීන ණය ලැබීම් ලෙස රු.මිලියන 510.52 ක් දක්වා තිබීමෙන් රු.මිලියන 0.52 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	එකඟ නොවේ. මෙම මහජන බැංකුව හා ලංකා බැංකුවෙන් ලද රු. මිලියන 510.52 ක මුදල නිවැරදිව ගණනය කර මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ වෙත ලබා ගෙන ඇත.එයට අදාල ලැබීම් විස්තරයක් ලබා දීමට කටයුතු කෙරේ.	වෙනස සොයාබලා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කල යුතුයි.
(ඉ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම්, රු.මිලියන 27.51 ක් වුවද උපලේඛණය අනුව එය රු.මිලියන 29.76 ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා උපලේඛණ අනුව පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් වල රු. මිලියන 2.25 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	එකඟ වන අතර 2019 වර්ෂයේ ගිනුම් මඟින් නිවැරදි කර ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.	වෙනස සොයා බලා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.
(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී බැංකු ගිණුම්වලට සෘජුවම බැරකර තිබූ එකතුව රු.මිලියන 102.56 ක් වූ ආදායම්, ණයගැති ලැබීම්, අත්තිකාරම් ලැබීම් ආදී ලෙස හඳුනාගැනීමකින් තොරව ගෙවිය යුතු වියදම් යටතේ සෘජු තැන්පතු නමින් දක්වා තිබුණු අතර රු. මිලියන 1.61 ක් වූ හඳුනා නොගත් බැංකු තැන්පතු වර්ෂ ආරම්භයේ රඳවාගත් ලාභයට සාවද්‍ය ලෙස ගැලපුම් කර තිබුණි.	මෙම සෘජුවම තැන්පත් කරන ලද රු. මිලියන 102.56 හඳුනා ගැනීමට අපහසුතාවය මත එය පසුව හඳුනාගැනීමෙන් පසු ගිණුම්වල ගැලපීම් කිරීම සඳහා ගෙවිය යුතු වියදමක් වශයෙන් දක්වා එය මේ වන විට බැංකු මඟින් හඳුනාගැනීමට කටයුතු කරන අතර එය හඳුනාගැනීමෙන් පසුව ගිණුම්වලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කෙරේ.	සෘජු තැන්පත් හඳුනාගෙන ගිණුම්වල ගැලපීමට කටයුතු කල යුතුය.

(උ) 2019 වර්ෂයේදී පරිගණක පද්ධතියේ දත්ත එකඟ වේ. මෙය 2021 වර්ෂයේ සිට මුදල් පොත් සහ බැංකු විනාශවීමක් සිදුවූ බව සමාගම විසින් ප්‍රකාශ කළ 2023 වර්ෂය දක්වා නිවැරදි ක්‍රමයට සැසඳුම් නිවැරදිව හා අතර ඒ හේතුවෙන් මුදල් පොතේ ශේෂය මාසිකව පිළියෙළ කරන අතර, මුදල් කාලීනව පිළියෙල නිවැරදිව සොයාගත නොහැකිවීම නිසා පොත ද පිළියෙළ කරමින්, නිවැරදි කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුදල් පොතේ ආරම්භක හා ආකාරයට බැංකු සැසඳුම් සැකසීමට කළමනාකාරිත්වය අවසාන ශේෂවල නිවැරදිතාවය තහවුරු කල කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. ඉන්පසුව කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගත නොහැකි විය. තවද බැංකු ගිණුම් 9 ට අදාළව 2021 වර්ෂයට පෙර බැංකු සැසඳුම් යුතු බව. මු.රෙ. 395 ප්‍රකාරව මාසික බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීමට කටයුතු සුදානම් කර පිළියෙල කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් මුදල් ඇත.

හා බැංකු ශේෂ අතර පැවති වෙනස්කම් හා ඒ සඳහා හේතු වූ කරුණු පිළිබඳව විගණනයේදී තහවුරු කරගත නොහැකි විය.

(ඌ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ වෙළඳ හා අනෙකුත් 2009 වර්ෂයේ ආයතනය විසින් සේවකයන් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු දෑ යටතේ විලම්භිත අයහාර ලෙස සේවකයින් වෙනුවෙන් ස්ව රජයෙන් ලද වන්දි මුදල් ඇතුළත් කර ඇති වන්දි ගෙවීම සඳහා වූ රජයේ අදාළ කාලවකවානුව ආධාර ලැබීම් රු. මිලියන 38.29 ක් 2018 යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කර තුලදීම ගෙවීමට කටයුතු වර්ෂයේදී ද නිරවුල් කර නොතිබුණි. ඇති අතර එයට අදාළ මුදල් රජය කල යුතු බව. මගින් ලැබීම් සටහන් කර ඒවා ගෙවීම් වලට අදාළව නිරවුල් නොකර පැවතීම හේතුවෙන් මෙම ශේෂය 2009 වර්ෂයේ සිටම අඛණ්ඩව පෙන්වුම් කර ඇත.

1.5.3 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමාගම විසින් ලබා තිබුණු ශුද්ධ අලාභය රු. මිලියන 167.2ක් වූ අතර 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ සමුච්චිත අලාභය රු. මිලියන 927.09 ක් වී තිබුණි. එමෙන්ම එදිනට සමාගමේ මුළු වත්කම් ඉක්මවූ මුළු වගකීම් රු. මිලියන 930.22ක් එනම් සියයට 169 ක් ද වී තිබුණි. තවද, විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව ණය නියමිත පරිදි ආපසු නොගෙවීම හේතුවෙන් ණය සඳහා ඇප තබන ලද සමාගමේ දේපල නෛතිකව පවරා ගැනීම සඳහා විවිධ පාර්ශවයන් විසින් හිමිකම් ඉල්ලීම් කර තිබුණි. මෙම	එකඟ වේ. වර්තමාන කළමනාකාරිත්වය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ ක්‍රමවේදයකට සියළු අංශ නිරීක්ෂණය කර සම්පත් වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීම හා අඛණ්ඩ පැවැත්ම පවත්වා ගැනීමට	කළමනාකරණය විසින් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම තක්සේරු කර අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබෙනම් හෙළිදරව් කිරීමට සහ සමාගම් පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතු බව.

කරුණු අනුව සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට ද, බලාපොරොත්තු වේ.

කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියන්හි ඡේද අංක 3.8 හා 3.9 ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී කළමනාකරණය විසින් ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව තක්සේරුවක් සිදුකල යුතු අතර, ඒ පිළිබඳව අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතිනම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කළ යුතුය. එසේ වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වූ සටහන් අතර අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ සටහන් අංක 2.13 මගින් ප්‍රමිතියේ අවශ්‍යතාවය පරිදි තොරතුරු හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

තවද, සමාගම විසින් 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 220 වගන්තිය පරිදි සමාගමේ කොටස් හිමියන්ගේ අතිවිශේෂ මහා සභා රැස්වීමක් කැඳවා සමාගමට දැරීමට සිදුවී ඇති පාඩුවල ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය සහ පාඩුවලට හේතුව, එවැනි පාඩුව සිදුවීම වැළැක්වීමට හෝ පාඩු පිරිමසා ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පියවර කිසිවක් ගෙන ඇති නම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඒ පිළිබඳව පිළියෙල කළ වාර්තාවක් කොටස් හිමියන් වෙත යැවිය යුතු වුවත් එම අවශ්‍යතාවයද සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි. මේ කරුණු අනුව කළමනාකරණය විසින් සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය වේ.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.මිලියන	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ස්ථාවර වත්කම් හා සමුච්චිත ක්ෂය	115.63 87.50	විස්තරාත්මක උපලේඛනයක් සහ විධිමත් විස්තරාත්මක භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා	මේ වන විට වත්කම් ලේඛණයක් පිළියෙල කිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.	වත්කම් සහ සමුච්චිත ක්ෂය වීම් සඳහා විස්තරාත්මක උපලේඛණයන් පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කල යුතු අතර වාර්ෂිකව භාණ්ඩ සමීක්ෂණයක් සිදුකල යුතුය.

(ආ)	විකිණීම සඳහා වූ තොග	46.89	තොග සත්‍යාපන වාර්තා සහ තොග ලෙජරයන්	එකඟ වේ. 2023 වර්ෂයට පෙර තොග සත්‍යාපනයක් සිදු කර නැත.	භෞතිකව සත්‍යාපනයක් කර තොගයෙහි වටිනාකම අවසන් ගිණුම්වල දැක්විය යුතුයි.
(ඇ)	විවිධ අත්තිකාරම්	3.35	අත්තිකාරම් ලේඛන හා අදාළ මූලික සාක්ෂි	මෙම මුදල් 2012 වර්ෂයේ සිට පැවත එන ශේෂ වන බවත් ආයතනයට තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකිව පවතී.	අවසන් ගිණුම්හි දක්වනු ලබන සෑම ශේෂයකටම විස්තරාත්මක තොරතුරු සැපයිය හැකි විය යුතුය.
(ඈ)	රාජ්‍ය ආයතන 09 කින් ලබාගෙන තිබුණු ණය සහ අත්තිකාරම්	941.39	ණය ගිවිසුම් හෝ වෙනත් ආධාරක ලියකියවිලි, විස්තර හා ශේෂ සනාථන	මීට අදාළ මූලික ලියවිලි සහ අදාළ ගොනු ආයතනයේ පවතින අතර මෙයට අදාළ තොරතුරු විගණනයට ලබා දී ඇත.	ණය ගිවිසුම්, කොන්දේසි, ණය වෙනුවෙන් උකස් තියන ලද වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු සමාගම පවත්වා ගත යුතුයි.
(ඉ)	මහජන බැංකු ණය	2.02	ශේෂ පිළිබඳ විස්තර හා තහවුරු කිරීම්	ශේෂ පිරික්සුමේ පෙන්වා ඇති රු. මිලියන 2ට අදාළ ණය ආපසු ගෙවීමක් බැවින් ණය ශේෂවලින් අඩුකර ණය ශේෂය පෙන්වා දී ඇත.	ණය ශේෂ නිරවුල් කිරීම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කිරීමට වගබලාගත යුතුවේ.
(ඊ)	බැංකු ඇපකර	36.37	ශේෂ කිරීම්	තහවුරු මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ රු. මිලියන 36.37 ජංගම වත්කම් යටතේ පෙන්වනු ලබන මුදල 2018 වර්ෂයට අදාළව බැංකුව විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත.	බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් ලබාගත් මුදල් සම්බන්ධ හේතු තහවුරු කල යුතුයි.
(උ)	ස්කන්ධය යටතේ සීමිත සංචිත	16.11	මූලික ලියවිලි, උපලේඛන, අදාළ අනුමැතීන්	ඒ පිළිබඳව තොරතුරු මේ වන තෙක් ආයතනයටද තහවුරු කර ගත නොහැකි වී ඇත.	අවසන් ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී මෙවැනි ගිණුම් නිරවුල් කරගත යුතුයි.
(ඌ)	ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු බදු	94.02 47.00	විස්තරාත්මක උපලේඛන, බදු වාර්තා, බදු ගණනය කිරීම්	එකඟ වේ. මෙම බදු වලට අදාළ සියළු තොරතුරු පිළියෙල කර ඇත. විගණනයට කිරීමට කටයුතු කෙරේ.	ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු බදු අදාළ කාලසීමාව තුළදීම නිරවුල් කරගත යුතුයි.

(එ)	පෙර වර්ෂ ගැලපීම්	68.00	විස්තරාත්මක උපලේඛන	එකඟ වේ. වර්තමානයේදී එය පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය නිසි මාර්ගෝපදේශයන් පිහිටුවමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීමට කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.	අවසන් ගිණුම්හි දක්වනු ලබන සෑම ශේෂයකටම විස්තරාත්මක තොරතුරු සැපයිය හැකි විය යුතුයි.
(ඒ)	වියදම්	8.31	ගෙවීම් වවුචර	එකඟ වේ. එය හැකි ඉක්මණින් විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කෙරේ.	වියදම් සම්බන්ධයෙන් පිළියෙල කරනු ලබන මූලික සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට වගබලාගත යුතුය.
(ඔ)	නිර්නාමික ණයහිමි ශේෂය	138.58	නිවැරදිභාවය පැවැත්ම ආදිය තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍ය සාක්ෂි	මේ වන තෙක් ශේෂ තහවුරුවක් ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ බැවින් මෙම ශේෂ නිවැරදිව ගැලපීමට නොහැකි වී ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දක්වනු ලබන සෑම ශේෂයකටම විස්තරාත්මක තොරතුරු සැපයිය හැකි විය යුතුයි.
(ඔ)	නිර්නාමික ණයගැති	60.60	ණයගැති නාමයක් හෝ කේතාංකයක් වැනි සාක්ෂි	මේ වන තෙක් ශේෂ තහවුරුවක් ලබා දී නොමැති බැවින් නිවැරදි ශේෂයන් තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වනු ලබන සෑම ශේෂයකටම විස්තරාත්මක තොරතුරු සැපයිය හැකි විය යුතුයි.
(ක)	ගෙවිය යුතු කල්බදු වාරික	0.95	කල්බදු ගිවිසුම්, ගෙවන ලද ලීසිං වාරික තොරතුරු	2018 වර්ෂය තුළදී සියළුම ලීසිං වාරික ගෙවා අවසන් කර ඇති බැවින් මෙයට අදාළ සියලු තොරතුරු විගණනයට ලබා දී ඇත.	වියදම් සඳහා මූලික සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ග)	දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් මුදල	50.00	2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ තහවුරු කිරීම	කළමනාකරණය විසින් අදහස් දක්වා නොමැත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි දැක්වෙන ශේෂ සඳහා තහවුරු කිරීම් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2023 ජූනි 30 දිනට විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුදල් රු.මිලියන 33.60 ක් විය. එයින් වර්ෂ 03 ට වැඩි කාලයක් ගතවූ නිරවුල් නොකල ලැබිය යුතු මුදල් රු.මිලියන 33.38 ක් විය.	ලැබිය යුතු ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා ණය අයකර ගැනීමේ අංශයක් පිහිටුවා අයකර ගැනීමට හැකි ණය මුදල් අයකර ගැනීමටත්, අයකර ගත නොහැකි මුදල් සම්බන්ධයෙන් නීතිමය ක්‍රියා මාර්ග තුළින් අයකර ගැනීමට කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ.	ලැබිය යුතු මුදල් නොපමාව අයකරගත යුතුය.
(ආ) 2015 සිට 2021 වර්ෂය දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආදර්ශ ගම්මාන වැඩසටහන යටතේ ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ සූරිය පොකුණ දෙබොක්කාව නිවාස ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිවාස හිමියන්ට අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය, අම්බලන්තොට, තංගල්ල, ලුණුගම්වෙහෙර, තිස්ස, වීරකැටිය, ඇඹිලිපිටිය, සූරියවැව, යන සමාගමෙහි ශාඛා ගබඩාවන්ගෙන් කිසිදු සීමාවකින් තොරව නිකුත් කර තිබුණි. 2018 වර්ෂයේදී ද රු.මිලියන 2.62 ක් වටිනා ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය නිකුත් කර තිබුණු අතර ඒ අනුව 2023 ජූනි 30 දින වන විට නිකුත් කරන ලද ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය වෙනුවෙන් අයවිය යුතු මුදල රු.මිලියන 34.69 ක් විය.	ණය පදනම මත ලබාදෙන භාණ්ඩ සඳහා මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා ශාඛා කළමණාකරු වෙත පවරා ඇත. මේ වන විට ණය අයකර ගැනීම සඳහා ආයතනික නිලධාරීන් 03 ක් පත් කර ඇත.	භාණ්ඩ ණය පදනම මත ලබාදීමේදී නිසි ක්‍රමවේදයක් මත ආපසු අයකරගැනීමේ හැකියාව තහවුරු කරගනිමින් ලබාදිය යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2023 ජූනි 30 දිනට විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු බැරකම් රු.මිලියන 130.46 ක් විය. එයින් වර්ෂ 03 ට වැඩි කාලයක් ගතවූ නිරවුල් නොකල ගෙවිය යුතු මුදල් රු.මිලියන 130.14 ක් විය.	ගෙවිය යුතු මුදල් ගෙවීම් කිරීම, ලැබිය යුතු මුදල් ලැබීම සිදු වන වටිනාකම් පදනම් කර ගනිමින් ගෙවීම් සිදු කරනු ලැබේ.	සමාගමේ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කර ගැනීමට ගෙවිය යුතු බැරකම් කඩිනමින් නිරවුල් කරගත යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි යොමුව	ආදියට	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2016 මාර්තු 31 දිනැති අංක 05/2016 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 3.2.6 ඡේදය හා 3.2.7 ඡේදය	එක් එක් වර්ෂයට මුදල් අධ්‍යක්ෂකට දැනුම් දිය යුතු වුවත් 2018 වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එක් එක් වර්ෂයට අදාළ භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා ඊළඟ වර්ෂයේ ජුනි 30 දිනට පෙර විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර ඒ බව ජුනි 30 දිනට පෙර රාජ්‍ය මුදල් අධ්‍යක්ෂකට දැනුම් දිය යුතු වුවත් 2018 වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2023 වර්ෂයට පෙර වර්ෂයන්හි භාණ්ඩ සිදුකර නොමැත.	වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට වගබලාගත යුතුය.
(ආ) භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අංක MF/CG/02/(cir) හා 2017 ජුනි 28 දිනැතිව නිකුත් කර ඇති වත්කම් කළමනාකරණ වක්‍රලේඛ අංක 01/2017	ආයතනය විසින් කාර්යාල උපකරණ හා ගෘහ භාණ්ඩ පිළිබඳ තොරතුරු කොම්ප්‍රෝලර් ජනරාල් වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එකඟ නොවේ. 2023 වර්ෂයට අදාළ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.		වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට වගබලාගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 167.21 ශුද්ධ පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු. මිලියන 86.60 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. මිලියන 80.61 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 72 කින් ආදායම අඩුවීම මෙන්ම මූල්‍ය හා අනෙකුත් වියදම් වල වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාගමේ 2014 වර්ෂයේ සිට 2018 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය කාර්යසාධනය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු පහත දැක්වෙන අතර එහිදී සමාගමේ ශුද්ධ අලාභ අනුපාතය (-3.5) සිට (-75.0) දක්වා වැඩි වී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

විස්තරය	2014	2015	2016	2017	2018
ආදායම (රු.)	584,303,933	357,274,033	708,311,979	807,986,328	222,685,350
දළ ලාභය (රු.)	73,419,302	23,768,457	26,666,588	84,710,912	6,823,996
දළ ලාභ අනුපාතය (%)	13	7	5	10	3
ශුද්ධ ලාභය බදුවලට පෙර	(20,377,779)	(60,609,648)	(94,711,011)	(86,600,540)	(167,208,235)
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය (%)	-3.5	-17.0	-13.0	-11.0	75.0

2.3 අනුපාත විශ්ලේශණය

අනුපාතය	2018	2017
ද්‍රවශීලතා අනුපාත - ජංගම අනුපාතය	1:1.02	0.46:1
ණය අනුපාත - තෝලන අනුපාතය	-101%	62%

ජංගම අනුපාතය පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ වර්ධනයක් පෙන්වුම් කලද සමස්ථයක් වශයෙන් පහළ මට්ටමක පවතී. ස්කන්ධය සෘණ අගයක් වන බැවින් ණය අනුපාතයද ඉතා දුර්වල මට්ටමක පවතී.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාගම යටතේ ඇති අක්කර 03 රූඩ් 3.5 පර්චස් 17ක් වටිනා මොරටුව, අනුරාධපුර, අම්පාර, මොණරාගල පිහිටි ඉඩම් වෙනුවෙන් ඔප්පු ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර අනුරාධපුර, ඇඹිලිපිටිය, මහනුවර, මන්නාරම, මඩකලපුව, අම්පාර, නුවරඑළිය පිහිටි අක්කර 4 රූඩ් 0.5 පර්චස් 9.1ක් වූ ඉඩම් 07 ක් සඳහා මිනින්දෝරු සැලසුම්ද නොතිබුණි. එමෙන්ම අංක 549/A, බොරැපන, මොරටුව ඉඩමේ පැවරුම ලබාගැනීම සඳහා 2019 අගෝස්තු 21 දිනැතිව සහ අංක අමප/19/2192/122/076 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය මඟින් ඉඩමේ අයිතිය සමාගම වෙත ලබා දීමට අනුමැතිය ලබා දී ඇතත් සමාගම විසින් ඉඩමේ අයිතියට අදාළ ඔප්පුව සකස් කර ඉඩම පවරා ගැනීමට 2024 අප්‍රේල් 10 දින දක්වා ම කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම ඉඩම් සඳහා මිනින්දෝරු සැලසුම් ලබා ගැනීමටත්, ඉතිරි ඉඩම් සඳහා ඔප්පු ලබා ගැනීමටත් අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරගෙන යනු ලබයි.එමෙන්ම නිරවුල් ඉඩම් සංවර්ධනය කර ආදායම් මාර්ගයක් උපයා ගැනීම සඳහා ඉදිරි කටයුතු සැලසුම් කරමින් පවතී.</p>	<p>ඉඩම් වල අයිතිය කඩිනමින් පවරා ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) ශ්‍රී සංඝරාජ මාවත, කොළඹ 10 හි පිහිටි සමාගම සතු ඉඩමෙන් පර්චස් 100 ක ඉඩම් ප්‍රමාණයක් ලංකා බැංකුව වෙත රුපියල් මිලියන 70කට විකුණුම්කරයක් මගින් පවරා තිබූ අතර, පසුව සමාගම විසින් 2018 ඔක්තෝබර් මස 23 දින ලංකා බැංකුවෙන් ලබා ගන්නා ලද රුපියල් මිලියන 500ක ණය මුදලින් අදාළ මුදල වන රුපියල් මිලියන 70ක මුදල සමග ණය අයිරා මුදලද ගෙවිය යුතු පොලිය ද ඇතුළුව රු.මිලියන 199.05ක මුදලක් හිලවී කරගෙන තිබුණි. ලංකා බැංකුව ඉහත සඳහන් මුදල් හිලවී කරගෙන සකස් කර එවා ඇති ඔප්පුවේ</p>	<p>පළාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින්, ඉඩම නැවත තක්සේරු කර මුද්දර ගාස්තුව රු.18,390,000ක් ලෙස දන්වා ඇත.එය අඩු කර ගැනීමට පළාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත නැවත ඉල්ලීමක් කර ඇත.මේ වන තෙක් එම ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාර දක්වා නොමැත.</p>	<p>අදාළ මුද්දර ගාස්තුව ගෙවා ඉඩම් නිසි පරිදි පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

වටිනාකමට අදාල මුද්දර ගාස්තුව වූ රු. මිලියන 5.38ක මුදල ගෙවා නැවත ඉඩම පවරාගත යුතු වුවත්, 2023 ජූලි 31 දින වන විටත් ඒ සඳහා කටයුතු කර නොතිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි හෙළිදරව් කර නොතිබුණු අතර මෙම මුද්දර ගාස්තුව 2023 වර්ෂයේදී ඉතා ඉහළ අගයකින් වැඩි වී ඇති බවද නිරීක්ෂණය විය.

- (ඇ) නො. 417/ඒ, කඩේ වීදිය නැගෙනහිර, දුම්රිය පොළ මේ වන විට ඉඩම පවරා ගැනීමට සමාගම සතු ඉඩම් පාර මාතර ඉඩමෙන් රුඩ් 01 පර්චස් 2.8 ක් ජාතික කටයුතු කරමින් පවතී. ආරක්ෂාව නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අනවසරයෙන් සම්බන්ධයෙන් කඩිනම් පරිහරණය කරන අතර රුඩ් 03 පර්චස් 35.6ක් වූ ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය. අනුරාධපුර ඉඩමකද නඩු කටයුතු අවසන් වී ඇතත් අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත්කර භුක්තිය භාර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

3.2 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2005 ජූලි 19 හා 2006 ඔක්තෝබර් 03 දිනැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතීන් මත කොළඹ 12, සංසරාජ මාවතේ අංක 541හි පිහිටි අංක 1762 දරන පිඹුරේ කැබලි අංක A හා B දරන රුඩ් 03 පර්චස් 3.2ක් හා අංක 5107 පිඹුරේ ලොට් අංක A හි පර්චස් 15ක් සහ අංක 4365 පිඹුරේ ලොට් අංක 01 හි ප්‍රමාණයෙන් රුඩ් 01 පර්චස් 13.20ක ප්‍රමාණයක් සමාගම විසින් HDFC රියල් එස්ටේට් ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ් ආයතනයට රු.මි. 222.50 කට විකුණා තිබුණි.</p>	<p>එකඟ වෙමි. අදාල ඉඩම 2022 නොවැම්බර් මස අධිකරණ නියෝග මත භුක්තිය HDFC බැංකුව වෙත ලබා ගෙන ඇත.</p>	<p>ඉඩම් අත්පත්කරගැනීමේ පනතේ 44 වෙනි වගන්තිය යටතේ බලය පැවරීමේ සහතික පත්‍රයකින් සංස්ථාව වෙත පවරා දී තිබූ මෙම ඉඩම සම්බන්ධයෙන් එහි සඳහන් කොන්දේසි ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුයි.</p>

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උභය උපයෝජිත දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාගම සතු කුන්ගුනියාර් උප්පුකුලම් කරෙරෙයි යාපනය පිහිටි රුඩ් 01යි පර්චස් 31.6ක ඉඩම සහ නුවරඑළිය බඹර කැලේ ගොඩනැගිල්ල, ඇඹිලිපිටිය යෝධගම පිහිටි නිවාස 02 ක් 2017 වර්ෂයේ සිට උපයෝජනය නොකර නිශ්ක්‍රීයව පැවතුණි.</p>	<p>යාපනය ඉඩම නිරවුල් වත්කම් ඉඩමකි. සංවර්ධනය කර ආදායම් මාර්ගයක් උපයා ගැනීම සඳහා ඉදිරි කටයුතු සැලසුම් කරමින් පවතී.</p>	<p>එලදායිව උපයෝජනයට ලක් කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.</p>

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ච්ඡායාර වක්‍රලේඛයේ 9.2 (ආ) සහ 9.3.1(i) වගන්ති ප්‍රකාරව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයක් සහ නිසි අනුමැතිය ලබා ගත් බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් සමාගම සතුව නොතිබුණි.</p>	<p>එකඟ වේ. PED/12 වක්‍රලේඛයේ වගන්ති ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට මේ වන විට වගබලාගත යුතුවේ.</p>	<p>ප්‍රකාරව කටයුතු කළමනාකරණය කිරීමට වගබලාගත යුතුවේ.</p>

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අංක පීඊඩී/12 දරන හා 2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ච්ඡායාර වක්‍ර ලේඛයේ 6.5.1 වගන්තියෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන වර්ෂ 04 ඔ මාස 08 ක කාලයක් ප්‍රමාදව 2023 ඔක්තෝබර් 27 දින විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි. තවද 2022 අප්‍රේල් 19 දින පැවති පොදු ච්ඡායාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ නියෝග මත පරිසණක පද්ධතිය විමසීම සහ දත්ත නැතිවීම සම්බන්ධයෙන් 2022 අප්‍රේල් 28 දින අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ද පැමිණිල්ලක් කර තිබුණද එහි ප්‍රගතිය සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් තොරතුරු විගණනයට වාර්තා වී නොතිබුණි.</p>	<p>පරිගණක පද්ධතිය විනාශ වීමත් සමඟ ඇතුළත්කළ දත්ත විම හේතුවෙන් නැවත දත්ත පරිසණක පද්ධතියට ඇතුළත් කර ගිණුම් සැකසීම සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව විගණකාධිපති වෙත ගිණුම් ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රමාද වීමක් සිදු වී ඇත.</p>	<p>වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුවේ.</p>

4.2 සංයුක්ත සැලැස්ම හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2003 ජුනි 02 දිනැති හා අංක පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ච්ඡායාර වක්‍රලේඛයේ (iii) 5.1 වගන්තිය දර්ශනය හා මෙහෙවර ඉටුකර ගැනීම සඳහා වර්ෂ 03 කට නොඅඩු කාලයක් සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් හා ඊට අනුරූපව ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර සෑම මුදල් වර්ෂයක් ආරම්භ වීමට දින 15 කට පෙර අදාළ සැලසුම් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වුවත් එසේ සිදුකර නොතිබුණි.</p>	<p>දැනට මෙය ඉටුකිරීමට ගෙන ඇත.</p>	<p>වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට වගබලාගත යුතු වේ.</p>

4.3 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2003 ජුනි 02 දිනැති හා අංක පීඊසී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 5.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව අනුමත කරන ලද වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>කලින් වර්ෂවල අයවැය පිළියෙල කර නොතිබුණද 2023 වර්ෂයට අදාළ අයවැය පිළියෙල කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ද ලබාගෙන ඇත.</p>	<p>වකුලේඛ ප්‍රකාරව වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයක් සකස් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.</p>